

20. 6. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Lázeňská zařízení a aplikace výjimky dle § 23 autorského zákona

Dne 31.1.2013 vydal Nejvyšší soud rozsudek ve věci žalobce OSA – ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, občanské sdružení, proti žalovanému Bertiny lázně Třeboň, s.r.o., vedené pod sp. zn. 30 Cdo 3056/2012. Uvedený rozsudek byl následně zveřejněn na internetových stránkách Nejvyššího soudu dne 6.3.2013 (dále jen „rozsudek“). Tímto rozsudkem Nejvyšší soud podrobil kritice předchozí rozhodovací praxi zejména Vrchního soudu v Praze a Vrchního soudu v Olomouci, které dospívaly k závěru, dle něhož lázeňská zařízení, která neuzavřela licenční smlouvy s kolektivními správci autorských práv a nehradila autorské poplatky za televizní a rozhlasové přijímače umístěné na pokojích v ubytovací části lázní, kde neprobíhají léčebné úkony a výkony, porušovala autorská práva umělců (viz např. Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 18.10.2011, č.j. 1 Co 8/2011-758).

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Nejvyšší soud v rozsudku takový paušální závěr odmítl, přičemž uvedl: **„Pro účely posuzovaného případu je třeba důsledně rozlišovat mezi „pacienty“ ve smyslu § 33 zákona o veřejném zdravotním pojištění, resp. § 19 zákona o péči o zdraví lidu, a ostatními lázeňskými hosty v lázeňských zařízeních ubytovanými pouze na komerčním základě. Je pak nepochybné, že poměr kapacity ubytovacích lázeňských prostor, využívaných v souvislosti s výlučným poskytováním zdravotní péče a kapacity ubytovacích prostor využívaných k ubytování na komerčním základě, je ověřitelný. Odvolací soud však, jak již bylo uvedeno shora, vyšel bez dalšího z názoru, že na pokojích lázeňských zařízení nedochází k pravidelnému léčebnému procesu, tedy ani k poskytování zdravotní péče, takže jeho rozsudek nelze považovat za správný.“**

Zjednodušeně řečeno, Nejvyšší soud pro další řízení zavázal soudy nižších stupňů (v tomto konkrétním případě Krajský soud v Českých Budějovicích a Vrchní soud v Praze), aby zkoumaly, zda podmínky pro aplikaci ustanovení § 23 poslední věta zákona č. [121/2000](#) Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 18.5.2008 (dále jen jako „**autorský zákon**“), dle něhož platilo „za provozování rozhlasového a televizního vysílání se podle § 18 odst. 3 rovněž nepovažuje zpřístupňování díla pacientům při poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních.“, nejsou v daném případě naplněny (citovaná část ustanovení byla obsažena i ve znění autorského zákona účinném do 31.3.2012, s účinností od 1.4.2012 byla část ustanovení retextována v souvislosti s nově účinným zákonem č. [372/2011](#) Sb., o zdravotních službách) a podrobily daný případ užití autorských děl tzv. „tříkrokovému testu“. Jedním z vodítek pro posuzování aplikace výjimky dle § 23 poslední věta

autorského zákona je dle Nejvyššího soudu posouzení, zda dotčené lůžko užíval pacient, jehož pobyt byl hrazen z prostředků veřejného zdravotního pojištění, či pacient tzv. „komerční“. Je však otázkou, jako dlouho se tento způsob výkladu výjimky dle § 23 autorského zákona udrží.

Právníková veřejnost[1] poukazuje na možnost rozporu výjimky v ustanovení § 23 autorského zákona s mezinárodními smlouvami upravujícími autorské právo v nadnárodním rozsahu, kterými je Česká republika vázána, a s právem Evropské unie, zejména s ustanoveními článků č. 3 a 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES, o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.

Nesoulad výjimky s nadnárodními právními normami, popř. její výklad v současné době závisí na posouzení Soudního dvora Evropské unie (dále jen jako „SDEU“). Krajský soud v Plzni totiž dne 10.7.2012 předložil SDEU zejména předběžnou otázku[2], zda mají soudy směrnici č. 2001/29/ES vykládat tak, že by nepřipouštěla odměnu autorům za sdělování jejich díla televizním či rozhlasovým vysíláním prostřednictvím příslušného příjemce pacientům na pokojích lázeňského zařízení, které je podnikatelským subjektem. Zodpovězení této předběžné otázky SDEU by mohlo dát odpověď na situaci lázeňských zařízení a soulad uvedené výjimky dle autorského zákona s právem mezinárodním a právem Evropské unie.

SDEU se již v minulosti výkladem článků 3 a 5 směrnice č. 2001/29/ES zabýval a z jeho rozhodovací praxe mohou některé argumenty napomoci osvětlení situace lázeňských zařízení. SDEU ve sporu *SCF v. Marco Del Corso*[3] posuzoval předběžnou otázku, zda se v případě zubního lékaře, který při své soukromé praxi v ordinaci zprostředkoval vysílání zvukových záznamů rozhlasem či televizí, jedná o zpřístupnění autorských děl veřejnosti. SDEU v předmětné otázce uvedl, že pacienti obvykle tvoří skupinu osob, jejíž složení je převážně stabilní, a že tedy představují určitou skupinu potencionálních posluchačů, jelikož jiné osoby nemají k péči přístup. V případě pacientů se rovněž jedná o nepatrný počet osob současně přítomných. V důsledku tohoto nelze hovořit o zpřístupnění autorských děl veřejnosti. SDEU rovněž zdůraznil hledisko ekonomického prospěchu: *„Nelze zpochybnit, že v takové situaci zubní lékař nemůže ani důvodně očekávat, že pouze díky tomuto šíření dojde k nárůstu počtu pacientů, ani zvýšit ceny péče, kterou poskytuje.“*[4] Pacienti totiž navštěvují ordinaci zubního lékaře s tím cílem, aby se jim dostalo zdravotní péče, přičemž šíření zvukových a zvukově obrazových záznamů k poskytování péče nepatří.

Výklad pojmu „sdělování veřejnosti“ byl SDEU již dříve judikován např. v rozhodnutí ve věci *SGAE v. Rafael Hoteles SA*[5], kde bylo řečeno, že: *„Ačkoliv pouhé poskytnutí fyzického zařízení nepředstavuje, jako takové, sdělování ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, poskytování signálu hotelovým zařízením prostřednictvím televizních přijímačů klientům ubytovaným v pokojích tohoto zařízení představuje, nezávisle na užívané technice přenosu signálu, sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 této směrnice.“* Je otázkou, jako cestou se SDEU při posuzování předběžné otázky vydá. Odpověď na otázku, zda má umístění rozhlasových a televizních přijímačů na pokojích v lázeňských zařízeních vliv na cenu předmětných lázeňských pokojů, jelikož se jedná o poskytnutí dodatečné služby, a zda nabídka této služby ovlivňuje úroveň lázeňského zařízení, a tudíž zda z těchto přístrojů plyne ekonomický prospěch provozovateli lázeňského zařízení, bude pravděpodobně jedním z faktorů, kterými bude rozhodnutí SDEU ovlivněno.

Jak vyplývá z informačního systému SDEU, datum jednání o předběžné otázce ve věci C-351/12 (tedy právě o předběžné otázce předložené Krajským soudem v Plzni ve věci přípustnosti odměny autorům za sdělování jejich díla televizním či rozhlasovým vysíláním prostřednictvím příslušného příjemce pacientům na pokojích lázeňského zařízení, které je podnikatelským subjektem) je stanoveno na 26.6.2013. Rozhodnutí SDEU ve věci s sebou může přinést další zlom při aplikaci § 23 autorského

zákona a konečně podat definitivní odpověď na otázku souladu výjimky upravené v § 23 autorského zákona s právem Evropské unie.

Mgr. Jan Šmíd,
advokát,

Mgr. Hana Kadlečková,
advokátní koncipient

[TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Trojanova 12
120 00 Praha 2

Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468
e-mail: ak@iustitia.cz

-
- [1] Srov. Ivo Telec, Pavel Tůma Autorský zákon, str. 276, 1. vydání. Praha: 2007.
[2] Předběžná otázka podaná ve sporu vedeném pod sp. zn. 19 C 61/2011 u Krajského soudu v Plzni, vedeno pod sp. zn. Soudního dvora Evropské unie C-351/12.
[3] Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 15.3.2012, C-135/10, Società Consortile Fonografici (SCF) v. Marco Del Corso.
[4] Tamtéž, bod 97.
[5] Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 7.12.2006, C-306/05, Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) v. Rafael Hoteles SA.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)